

WPROWADZENIE / EINFÜHRUNG

W roku 2017 minęła hucznie obchodzona w wielu krajach 500. rocznica reformacji, której symbolicznym początkiem było wywieszenie przez Marcina Lutera 95 tez na drzwiach kościoła zamkowego w Wittenberdze. Reformacja była jednym z najważniejszych procesów religijno-społeczno-kulturowych w dziejach cywilizacji europejskiej, mającym na celu odnowę życia duchowego. Ten wielki ruch społeczno-religijny miał ogromny wpływ zwłaszcza na kulturę i edukację. W związku z wagą rocznicy naukowcy z Polski i z Niemiec, zajmujący się historią Pomorza Zachodniego (Uniwersytet Szczeciński – Instytut Historii i Stosunków Międzynarodowych oraz Ośrodek Konferencyjno-Edukacyjny w Kulicach, Pomorska Komisja Historyczna, Instytut Historii Uniwersytetu w Greifswaldzie we współpracy z Kilońską Profesurą Historii Regionalnej z punktem ciężkości na kraju Szlezwik-Holsztyn czasach średniowiecznych i nowożytnych), postanowili przeprowadzić badania ukazujące przebieg reformacji w historycznym Księstwie Pomorskim – sytuację w przeddzień reformy kościoła oraz jej skutki – i opublikować ich wyniki. Efektem tego międzynarodowego projektu badawczego jest niniejszy tom, którego publikację wsparli finansowo Ewangelicko-Luterański Kościół Niemiec Północnych, biskup diecezji Meklemburgia i Pomorze – dr Hans-Jürgen Abromeit, a także Grupa Robocza Pomorskiej Historii Kościoła. Wszystkim donatorom serdecznie dziękujemy! Dziękujemy także autorkom i autorom za ich gotowość przedstawienia w niniejszym tomie ich ciekawych artykułów, przyczyniających się do rozwoju badań nad historią Pomorza Zachodniego.

Im Jahr 2017 wurde vielerorts an den 500. Jahrestag von Martin Luthers Thesenanschlag an der Tür der Schlosskirche in Wittenberg erinnert. Die Reformation als einer der prägendsten religiösen, gesellschaftlichen und kulturellen

Prozesse in der europäischen Zivilisation hatte zum Ziel, das geistliche Leben zu erneuern. Diese große gesellschaftlich-religiöse Bewegung wirkte sich sehr stark gerade in den Bereichen der Kultur und der Bildung aus. Im Kontext dieser Bedeutung des Jahrestages beschlossen Forscherinnen und Forscher aus Polen und aus Deutschland, die sich mit der Geschichte Pommerns beschäftigen (Universität Szczecin – Institut für Geschichte und Internationale Beziehungen, Tagungs- und Bildungszentrum der Universität Szczecin in Kulice/Külz; Historische Kommission für Pommern, Historisches Institut der Ernst-Moritz-Arndt-Universität Greifswald in Kooperation mit der Kieler Professur für Regionalgeschichte mit Schwerpunkt Schleswig-Holstein in Mittelalter und früher Neuzeit), gemeinsam Untersuchungen zur Reformation und zu ihrer Vorgeschichte sowie zu ihrem Nachleben im historischen Herzogtum Pommern durchzuführen und ihre Ergebnisse veröffentlichen zu lassen. Aus diesem internationalen Vorhaben ist der hiermit vorgelegte Studienband hervorgegangen. Seine Drucklegung wurde freundlicherweise durch die Evangelisch-Lutherische Kirche in Norddeutschland, durch deren Bischof im Sprengel Mecklenburg und Pommern, Dr. Hans-Jürgen Abromeit, sowie durch die Arbeitsgemeinschaft für pommersche Kirchengeschichte finanziell gefördert. Allen Geldgebern sei aufs Herzlichste gedankt! Ebenso gilt unser Dank allen Autorinnen und Autoren für ihre Bereitschaft, ihre allesamt spannenden und die Forschungen zur Geschichte Pommerns fördernden Aufsätze für den Band zur Verfügung zu stellen.

Paweł Migdalski

Oliver Auge

Dirk Alvermann